

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Kapsamında Mikroalg Biyoteknolojisi Temelli

Toplumsal Katkı Çalışmaları

1. Giriş

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi sürdürülebilir kalkınmayı yalnızca çevresel bir yaklaşım olarak değil; eğitim, araştırma, yenilikçilik, toplumsal katkı ve bölgesel kalkınmayı bütüncül biçimde destekleyen stratejik bir vizyon olarak ele almaktadır. Üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel çalışmalar; Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda toplumsal fayda üretmeyi, çevresel sürdürülebilirliği desteklemeyi ve bilimsel bilginin ekonomik değere dönüştürülmesini hedeflemektedir. Bu yaklaşım kapsamında özellikle biyoteknoloji, çevre, sürdürülebilir üretim ve yenilikçi tarım teknolojileri alanlarında geliştirilen çalışmalar önemli bir toplumsal katkı potansiyeli taşımaktadır.

Mikroalg biyoteknolojisi; sürdürülebilir gıda üretimi, karbon yakalama, biyogübre geliştirme, çevresel iyileştirme, yenilenebilir biyokütle üretimi ve yüksek katma değerli biyolojik ürünlerin elde edilmesi açısından günümüzde stratejik öneme sahip disiplinlerden biri haline gelmiştir. Mikroalgler; yüksek fotosentetik kapasiteye sahip olmaları, düşük su ve arazi ihtiyacıyla üretilebilmeleri, karbon dioksiti biyolojik olarak kullanabilmeleri ve çok sayıda biyolojik aktif bileşik içermeleri nedeniyle sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle doğrudan ilişkili biyoteknolojik kaynaklar arasında yer almaktadır.

Üniversite bünyesinde faaliyet gösteren Prof. Dr. Rıza Akgül ve Doç. Dr. Füsün Akgül liderliğindeki mikroalg biyoteknolojisi araştırma grubu tarafından yürütülen çalışmalar; akademik araştırmaların toplumsal faydaya dönüştürülmesini hedefleyen uygulama odaklı bir model ortaya koymaktadır. Bu kapsamda sürdürülebilir mikroalg üretimi, fonksiyonel gıda geliştirme, karbon tutulum sistemleri, biyogübre uygulamaları ve çevre dostu biyoteknolojik ürün geliştirme alanlarında çeşitli projeler yürütülmektedir. Geliştirilen çalışmalar yalnızca bilimsel yayın üretimine katkı sağlamakla kalmamakta; aynı zamanda yerli üretim, çevresel sürdürülebilirlik, sağlık odaklı yenilikçilik ve bölgesel kalkınma açısından da önemli çıktılar oluşturmaktadır.

Bu doğrultuda geliştirilen “MAKÜ SPIRULINA” takviye edici gıda ürünü, “ALGAÇ” Karbon Yutağı Mikroalg Fotobiyoreaktörü ve “ALGAEBEADS” mikroalg bazlı alg boncukları/biyogübre uygulamaları; sürdürülebilir üretim modellerinin somut örnekleri arasında yer almaktadır. Söz konusu çalışmalar; çevre dostu biyoteknolojik yaklaşımlar geliştirilmesi, karbon emisyonlarının azaltılmasına katkı sağlanması, sürdürülebilir tarım uygulamalarının desteklenmesi ve sağlıklı yaşamı destekleyen biyolojik ürünlerin geliştirilmesi

bakımından Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile doğrudan uyum göstermektedir.

Yürütülen tüm çalışmalar kapsamında bilimsel bilgi; sürdürülebilir üretim, çevresel iyileştirme, sağlıklı yaşam ve biyoteknoloji temelli ekonomik değer üretimine dönüştürülerek üniversitenin toplumsal katkı misyonuna hizmet etmektedir.

2. Ürün / Proje Bazlı Değerlendirme

2.1.MAKÜ Spirulina Takviye Edici Gıda

2.1.1.Kısa Açıklama

MAKÜ Spirulina, yüksek protein içeriği, zengin vitamin ve mineral kompozisyonu ile güçlü antioksidan kapasiteye sahip mikroalg temelli sürdürülebilir bir takviye edici gıda ürünüdür (Şekil 1). Spirulina, dünya genelinde “süper gıda” olarak tanımlanmakta; yüksek besin değeri, biyolojik aktif bileşenleri ve sürdürülebilir üretim potansiyeli nedeniyle geleceğin fonksiyonel gıda kaynakları arasında gösterilmektedir. Ayrıca uluslararası düzeyde uzay beslenmesi çalışmalarında da dikkat çekmiş ve NASA tarafından astronot beslenmesinde değerlendirilen biyolojik kaynaklar arasında yer almıştır.

Ürün; bağışıklık sistemini desteklemek, sağlıklı yaşamı teşvik etmek, dengeli beslenmeye katkı sağlamak ve sürdürülebilir protein kaynaklarını yaygınlaştırmak amacıyla geliştirilmiştir. Vejetaryen ve vegan bireyler, sporcular, yoğun çalışma temposuna sahip bireyler, sağlıklı yaşamı desteklemek isteyen tüketiciler ve fonksiyonel gıdalara yönelen geniş bir hedef kitleye hitap etmektedir.

MAKÜ Spirulina ürünleri, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi bünyesinde tamamen kontrollü ve kapalı üretim sistemlerinde yetiştirilmekte; üretim sürecinde kalite, hijyen ve güvenlik kriterleri dikkate alınarak gerekli analizler gerçekleştirilmektedir. Ürünlerin biyokimyasal içerik analizleri yapılmakta, üretim süreçleri bilimsel altyapı ile desteklenmekte ve ilgili yasal izin süreçleri tamamlanarak toplumun kullanımına sunulmaktadır. Böylece üniversite bünyesinde üretilen akademik bilgi, doğrudan toplumsal faydaya dönüşmekte; sağlıklı gıdaya erişim ve sürdürülebilir beslenme anlayışına katkı sağlanmaktadır.

Şekil 1. MAKÜ Spirulina Takviye Edici Gıda

2.1.2.Toplumsal Katkı

- Sağlıklı ve kaliteli yaşamın desteklenmesi
- Fonksiyonel gıda farkındalığının artırılması
- Sürdürülebilir ve alternatif protein kaynaklarının geliştirilmesi
- Yerli biyoteknolojik üretim kapasitesinin artırılması
- Bilimsel bilginin toplumsal faydaya dönüştürülmesi
- Çevre dostu üretim modellerinin desteklenmesi
- Sağlıklı gıdaya erişimin yaygınlaştırılması

2.1.3. İlişkili Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 2: Açlığa Son

Spirulina, yüksek protein oranı ve zengin besin içeriği sayesinde sürdürülebilir beslenme açısından önemli bir alternatif oluşturmaktadır. Düşük alan ve su kullanımıyla üretilmesi, geleceğin sürdürülebilir gıda sistemleri için önemli bir biyoteknolojik kaynak olmasını sağlamaktadır. Bu yönüyle sağlıklı ve sürdürülebilir gıda üretimine katkı sunmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 3: Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam

Spirulina; protein, vitamin, mineral, pigment ve antioksidan bileşikler bakımından zengin yapısıyla sağlıklı yaşamı destekleyen fonksiyonel bir gıda kaynağıdır. Bağışıklık sistemini desteklemeye yönelik potansiyeli, antioksidan kapasitesi ve besleyici içeriği sayesinde toplum sağlığının desteklenmesine katkı sağlamaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 9: Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı

Üniversite bünyesinde geliştirilen bu ürün, akademik araştırmaların yenilikçi biyoteknolojik ürünlere dönüşmesine örnek oluşturmaktadır. Bilimsel altyapı ile geliştirilen yerli üretim modeli; üniversite-sanayi-toplum iş birliğini destekleyen yenilikçi bir yaklaşım ortaya koymaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 12: Sorumlu Üretim ve Tüketim

Spirulina üretimi, geleneksel tarımsal üretim modellerine kıyasla daha düşük su tüketimi ve daha az arazi ihtiyacı ile gerçekleştirilebilmektedir. Kontrollü üretim sistemleri sayesinde sürdürülebilir, çevre dostu ve kaynak verimliliğini destekleyen bir üretim modeli sunmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 13: İklim Eylemi

Mikroalgler fotosentetik organizmalar olmaları nedeniyle karbon dioksiti biyolojik olarak kullanabilmekte ve karbon döngüsüne katkı sağlayabilmektedir. Bu özellikleri sayesinde

Çevresel sürdürülebilirlik ve iklim değişikliğiyle mücadele açısından önemli biyoteknolojik kaynaklar arasında yer almaktadır.

2.2. aLgaç – Mikroalg Tabanlı Karbon Yakalama Sistemi

2.2.1. Kısa Açıklama

aLgaç, Burdur Mehmet Akif Ersoy niversitesi mikroalg biyoteknolojisi araştırma grubu tarafından geliştirilen yenilikçi evre odaklı bir mikroalg biyoteknolojisi projesidir (şekil 2). Alg ve ağaç kelimelerinin birleşiminden türetilen aLgaç; atmosferde her geçen gün artan ve küresel iklim değişikliğinin en önemli nedenlerinden biri olan karbondioksitin biyolojik yollarla tutulmasını amaçlayan panel tipi bir mikroalg fotobiyoreaktör sistemidir. Yüksek karbondioksit tutma kapasitesine sahip mikroalg türleri kullanılarak geliştirilen sistem, atmosferdeki karbondioksiti biyokütleye dönüştürmekte ve oksijen üretimine katkı sağlamaktadır. Yapılan biyokütle üretkenliği hesaplamalarına göre aLgaç, bir gün içerisinde yaklaşık 25 yaşındaki 5,6 ağacın tuttuğu karbondioksiti tutma potansiyeline sahiptir. Sistem, ihtiyaç duyduğu enerjiyi güneş enerjisi panellerinden sağlayabilmekte; düşük enerji tüketimiyle çalışan, kendi kendine yetebilen, evre dostu ve sürdürülebilir bir yapı sunmaktadır. aLgaç; özellikle hava kirliliğinin yoğun olduğu, araç ve nüfus yoğunluğunun fazla olduğu büyük şehirlerde, ağaçlandırma için yeterli alan ve zamanın bulunmadığı bölgelerde alternatif bir karbon tutma çözümü olarak tasarlanmıştır. Ayrıca küçük hacimli tasarımlarıyla hastane, okul, alışveriş merkezi ve benzeri kapalı alanlarda oksijen konsantrasyonunun artırılmasına yönelik uygulanabilir bir sistem olma potansiyeli taşımaktadır. Dünyada benzer örnekleri sınırlı sayıda bulunan bu sistem, Türkiye’de geliştirilen ilk ve özgün mikroalg tabanlı karbon yakalama uygulamalarından biridir. Proje yalnızca çevresel sürdürülebilirliğe katkı sunmakla kalmamakta; aynı zamanda elde edilen mikroalg biyokütlesinin biyogübre ve yem katkı maddesi olarak değerlendirilebilmesi sayesinde döngüsel ekonomi yaklaşımını da desteklemektedir. Bunun yanında öğrencilerin aktif olarak araştırma ve geliştirme süreçlerine dahil edilmesiyle uygulamalı eğitim, girişimcilik ve sürdürülebilirlik farkındalığı açısından önemli bir toplumsal katkı

modeli ortaya koymaktadır.

Şekil 2. aLgaç: Karbon Yutağı Mikroalg Fotobiyoreaktörü

2.2.2. Toplumsal ve Çevresel Katkı

- Atmosferdeki karbondioksit oranının azaltılmasına katkı sağlanması
- İklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik yenilikçi çözümler geliştirilmesi
- Oksijen üretiminin artırılması ve hava kalitesinin desteklenmesi
- Çevre dostu ve sürdürülebilir biyoteknolojik sistemlerin geliştirilmesi
- Yenilenebilir enerji kullanımının desteklenmesi
- Mikroalg biyoteknolojisi konusunda toplumsal farkındalık oluşturulması
- Öğrencilerin uygulamalı Ar-Ge süreçlerine dahil edilmesi
- Döngüsel ekonomi yaklaşımının desteklenmesi
- Mikroalg biyokütlesinin biyogübre ve yem katkı maddesi olarak değerlendirilmesi

2.2.3.İlişkili Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 3: Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam

aLgaç sistemi, hava kalitesinin iyileştirilmesine ve oksijen üretiminin artırılmasına katkı sağlayarak insan sağlığını destekleyen çevresel uygulamalar arasında yer almaktadır. Özellikle hava kirliliğinin yoğun olduğu alanlarda kullanılabilecek alternatif bir biyoteknolojik çözüm sunmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 7: Erişilebilir ve Temiz Enerji

Sistem, ihtiyaç duyduğu enerjiyi güneş enerjisi panelleri aracılığıyla sağlayabilmekte ve düşük enerji tüketimiyle çalışmaktadır. Bu yönüyle yenilenebilir enerji kullanımını destekleyen çevreci bir teknoloji örneği oluşturmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 11: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar

aLgaç; yoğun nüfuslu şehirlerde, karbon emisyonunun yüksek olduğu bölgelerde ve yeşil alan oluşturmanın sınırlı olduğu alanlarda kullanılabilecek sürdürülebilir bir çevre teknolojisi sunmaktadır. Şehir yaşamında hava kalitesinin artırılmasına yönelik yenilikçi bir çözüm modeli ortaya koymaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 13: İklim Eylemi

Projenin temel amacı atmosferdeki karbondioksitin biyolojik yollarla tutulmasıdır. Mikroalglerin yüksek fotosentetik kapasitesi sayesinde karbon emisyonlarının azaltılmasına katkı sağlanmakta ve iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik sürdürülebilir bir yaklaşım geliştirilmektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 15: Karasal Yaşam

Çevre dostu biyoteknolojik uygulamalar geliştirilmesi, ekolojik dengenin korunması ve sürdürülebilir yaşam alanlarının desteklenmesi açısından aLgaç önemli katkılar sunmaktadır. Ayrıca kimyasal yük oluşturmeyen biyolojik üretim modeliyle çevresel sürdürülebilirliği desteklemektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 9: Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı

aLgaç, üniversite bünyesinde geliştirilen yenilikçi bir mikroalg biyoteknolojisi uygulaması olarak bilimsel bilginin teknolojiye ve toplumsal faydaya dönüştürülmesine örnek oluşturmaktadır. Yerli ve özgün tasarım yaklaşımıyla çevresel biyoteknoloji alanında yenilikçi altyapı çalışmalarını desteklemektedir.

2.3.Algaebeads – Mikroalg Tabanlı Alg Boncukları ve Sürdürülebilir Tarım Uygulaması

2.3.1. Kısa Açıklama

Küresel iklim değişikliğiyle birlikte giderek artan kuraklık stresi, tarımsal üretimi tehdit eden en önemli çevresel sorunlardan biri haline gelmiştir. Özellikle buğday (*Triticum aestivum*) ve arpa (*Hordeum vulgare*) gibi temel tahıl ürünlerinde su yetersizliği; çimlenme oranı, fide gelişimi ve verim üzerinde ciddi olumsuz etkilere yol açmaktadır. Bu kapsamda geliştirilen Algaebeads projesi, kuraklık koşullarında bitki gelişimini desteklemek amacıyla mikroalg tabanlı yenilikçi ve çevre dostu bir biyoteknolojik çözüm sunmaktadır.

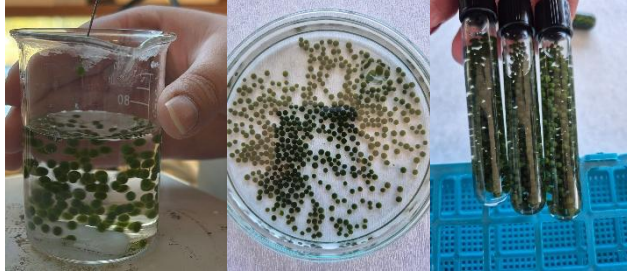
Proje kapsamında, biyolojik olarak parçalanabilir özellikteki sodyum aljinat matrisi içerisine yüksek biyolojik aktiviteye sahip *Chlorella vulgaris* hücreleri immobilize edilerek “Algaebeads” adı verilen alg boncukları üretilmektedir (Şekil 3). Geliştirilen bu sistem sayesinde tohum çevresinde nem dengesinin korunması, suyun kontrollü şekilde tutulup zamanla serbest bırakılması ve kuraklık koşullarında çimlenme başarısının artırılması hedeflenmektedir.

Algaebeads teknolojisi; su tutma kapasitesi yüksek, biyolojik olarak parçalanabilir ve çevre dostu bir yapı sunmaktadır. Mikroalg hücrelerinin içerdiği biyolojik aktif bileşikler sayesinde yalnızca su yönetimine katkı sağlamakla kalmayıp aynı zamanda bitki gelişimini destekleyici biyostimülan etkiler oluşturma potansiyeli taşımaktadır. Bu yönüyle proje; sürdürülebilir tarım, su verimliliği ve iklim değişikliğine uyum açısından yenilikçi bir yaklaşım ortaya koymaktadır.

Çalışma kapsamında farklı kuraklık seviyelerinde buğday ve arpa tohumlarının çimlenme performansları değerlendirilmekte; çimlenme oranı, ortalama çimlenme süresi, kök ve sürgün gelişimi ile biyokütle parametreleri incelenmektedir. Elde edilen bulgular

doğrultusunda, özellikle kurak ve yarı kurak bölgelerde uygulanabilecek, çevre dostu ve sürdürülebilir bir tarımsal biyoteknoloji ürünü geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Proje aynı zamanda kimyasal girdilerin azaltılması, su kaynaklarının daha verimli kullanılması ve sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması açısından önemli bir toplumsal katkı potansiyeli taşımaktadır. Üniversite bünyesinde yürütülen bu çalışma, akademik araştırmaların çevresel sorunlara çözüm üreten uygulamalara dönüştürülmesine örnek oluşturmaktadır.

Şekil 3. Algaebeads: Mikroalg tabanlı biyogübre

2.3.2. Toplumsal ve Çevresel Katkı

- Kuraklık stresine karşı bitki gelişiminin desteklenmesi
- Tarımsal üretimde su verimliliğinin artırılması
- Sürdürülebilir tarım uygulamalarının desteklenmesi
- Kimyasal gübre ve kimyasal katkı kullanımının azaltılmasına katkı sağlanması
- Çevre dostu ve biyolojik olarak parçalanabilir ürün geliştirilmesi
- Toprak sağlığının ve ekolojik dengenin korunması
- İklim değişikliğine uyum sağlayan yenilikçi tarımsal çözümler geliştirilmesi
- Mikroalg biyoteknolojisinin tarımsal uygulamalarda kullanımının yaygınlaştırılması
- Bilimsel bilginin toplumsal faydaya dönüştürülmesi

2.3.3.İlişkili Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 2: Açlığa Son

Algaebeads teknolojisi; kuraklık koşullarında çimlenme başarısını ve fide gelişimini destekleyerek tarımsal üretimin sürdürülebilirliğine katkı sağlamaktadır. Özellikle temel tahıl ürünlerinde verim kayıplarının azaltılmasına yönelik yenilikçi bir yaklaşım sunmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 6: Temiz Su ve Sanitasyon

Proje, suyun kontrollü kullanımını destekleyen yapısıyla tarımsal üretimde su verimliliğinin artırılmasına katkı sağlamaktadır. Su kaynaklarının daha etkin kullanılması ve

kuraklık koşullarında üretimin sürdürülebilir hale getirilmesi açısından önemli bir çevresel yaklaşım ortaya koymaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 9: Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı

Mikroalg biyoteknolojisi ile biyolojik olarak parçalanabilir polimer teknolojisinin birleştirilmesi, yenilikçi ve çevre dostu tarımsal biyoteknoloji uygulamalarına örnek oluşturmaktadır. Üniversite bünyesinde geliştirilen bu çalışma, bilimsel araştırmaların uygulamaya dönüştürülmesini desteklemektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 12: Sorumlu Üretim ve Tüketim

Doğal kaynaklı, biyolojik olarak parçalanabilir ve çevre dostu bir ürün geliştirilmesi sayesinde sürdürülebilir üretim anlayışı desteklenmektedir. Kimyasal girdilerin azaltılması ve çevreye duyarlı üretim modellerinin yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 13: İklim Eylemi

Kuraklık stresi ve su kıtlığı gibi iklim değişikliği kaynaklı sorunlara biyoteknolojik çözümler geliştirilmesi, iklim değişikliğine uyum süreçlerine katkı sağlamaktadır. Su kaynaklarının korunmasına yönelik sürdürülebilir yaklaşımlar desteklenmektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı 15: Karasal Yaşam

Toprak sağlığının korunması, kimyasal yükün azaltılması ve sürdürülebilir tarım uygulamalarının desteklenmesi sayesinde karasal ekosistemlerin korunmasına katkı sağlanmaktadır. Çevre dostu biyolojik uygulamalarla ekolojik denge desteklenmektedir.

3. Genel Değerlendirme ve Sonuç

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi bünyesinde yürütülen mikroalg biyoteknolojisi çalışmaları; bilimsel araştırma, yenilikçi ürün geliştirme, çevresel sürdürülebilirlik ve toplumsal katkıyı bir araya getiren bütüncül bir model ortaya koymaktadır. Üniversite bünyesinde oluşturulan akademik bilgi birikimi; yalnızca bilimsel yayın ve araştırma çıktılarıyla sınırlı kalmayıp, doğrudan toplum yararına dönüşen uygulamalara aktarılmaktadır.

Geliştirilen MAKÜ Spirulina ürünleri ile sağlıklı ve sürdürülebilir gıda üretimine katkı sağlanırken; aLgaç projesi ile karbon emisyonlarının azaltılmasına yönelik çevreci ve yenilikçi çözümler geliştirilmekte, Algaebeads çalışmaları ile ise kuraklık stresi ve su verimliliği gibi geleceğin en önemli tarımsal sorunlarına biyoteknolojik yaklaşımlar sunulmaktadır. Bu yönüyle çalışmalar; sağlık, çevre, tarım, iklim değişikliği, sürdürülebilir üretim ve döngüsel ekonomi gibi birbirini tamamlayan çok boyutlu alanlarda toplumsal fayda oluşturmaktadır.

Yürütülen projeler aynı zamanda üniversite-sanayi-toplum etkileşimini güçlendiren, öğrencilerin araştırma ve geliştirme süreçlerine aktif katılımını sağlayan uygulamalı bir eğitim

modeli sunmaktadır. Lisans öğrencilerinin proje geliştirme süreçlerine dahil edilmesi; sürdürülebilirlik bilincinin yaygınlaştırılması, girişimcilik kültürünün desteklenmesi ve nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesi açısından önemli katkılar sağlamaktadır.

Mikroalg biyoteknolojisi alanında gerçekleştirilen bu çalışmalar; çevre dostu üretim modelleri, yenilenebilir biyolojik kaynak kullanımı, karbon yakalama teknolojileri, fonksiyonel gıda geliştirme ve sürdürülebilir tarım uygulamaları açısından ülkemizde öncü ve özgün örnekler arasında yer almaktadır. Özellikle yerli ve yenilikçi biyoteknolojik ürünlerin geliştirilmesi; bölgesel kalkınmanın desteklenmesi, sürdürülebilir ekonomi anlayışının yaygınlaştırılması ve yeşil dönüşüm süreçlerine katkı sağlanması bakımından stratejik önem taşımaktadır.

Bu kapsamda üniversite bünyesinde yürütülen mikroalg biyoteknolojisi çalışmaları; Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile doğrudan uyumlu şekilde sağlık, sürdürülebilir tarım, iklim eylemi, çevresel koruma, yenilikçilik ve sorumlu üretim alanlarında önemli katkılar sunmaktadır. Akademik bilginin toplumsal faydaya, çevresel çözümlere ve ekonomik değere dönüştürüldüğü bu çalışmalar; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversite'nin sürdürülebilir kalkınma vizyonu ve toplumsal katkı misyonunun güçlü bir yansımasını oluşturmaktadır.